

Köyde Delikanlılık Halleri

— sahara · 18 Kasım 2020

Köyde Delikanlılık Halleri

Metin'i yıllar öncesinden tanırım. Ortaya yakın kısa boylu, tonton yanaklı, kara gözleriyle yaşama kaygısız bakar halini anımsıyorum. Esmer bıyıkları henüz terlemişti. 16-17 yaşlarında bir köy delikanlısı. İlkokuldan sonra okumayı değil köyde kalıp köy yaşamını tercih etmişti.

Köyümüzün çayıncıdan çayırlarımızı sulamak için önceki yıllarda açılan arkı temizliyorduk. Biri birisine yakın 4 çayır sahibi imece usulü sonbahar ve kış mevsiminde yaprak, çalı-çırpı ile kapanan arkı temizleme işini her baharda yaparız. Çayırların başında başlayan çalışma ta çaydaki arkın başlangıcına kadar sürer.

Kazma ile çalışanlar önde gidip arkta birikenleri kürekle atılacak biçimde kazar, kürekçilerde arkadan gidip arkın gerekli temizliğini yapar. Yine bir ilkbahar başlangıcı mayısın ilk günleri... İş başındayız kazma küreklerle. Mehmet amca, Hüseyin usta, Ahmet çavuş, Metin ve ben imecenin elemanlarıyız. Hava günlük güneşlik... Arkın geçtiği iğle yapraklı çam ve türevi ağaçlarıyla bezeli ormanda ilerliyoruz. Önleye az kaldı.

Römorklarıyla beraber iki traktörün hemen yakınımızdaki kara yolunda arka arkaya klakson çalarak ilerlediğini gördük. Klakson seslerine davul-zurna sesleri karışıyordu. Kısa süre hapis cezası alan iki köylümüz cezalarını bitirip tahliye olmuşlar. Traktördeki, hapis yatanları karşılamaya giden arkadaşlarıydı. Kışla diye adlandırdığımız yaylaya gidip çalgı eşliğinde arkadaşlarının tahliyesini kutlayacaklardı. Hallerinden anlaşılan buydu.

Traktörler taşıdıkları şen kalabalıkla ilerleyip görüş alanımızdan çıktı. Çalışmaya devam ettik. Metin kazması ile ekibin en önündeydi. Ark ormanın içinde olduğu için arkada çalışanlar, önde çalışanlar birbirimizi her an görmemiz olanaklı olmuyordu. Zaten arkı her bölümünü temizlemek gerekmiyordu. Çalışanlar bir birimize yaklaştık. Ne görelim az ilerimizde bir kazma arkın kenarında duruyor. Metin'indi bu kazma. Genç Metin, davul-zurna sesini duyunca yeni yetme delikanlılık duyguları kabarmış hızlı akmaya başlamış kanı damarlarında. Doğru kışlaya eğlenenlerin yerine tüymüş.

Başta en yaşlımız Mehmet amca, Hüseyin usta Metin'in marifetini görünce O'nun, fazla tepki göstermeyeceği eleştirisel sözler ettiler. Kaçan kız durdurulamayacağı gibi davul-zurna sesinin duyan hele kalbini selvi boylu, ceylan bakışlı bir kıza kaptıran özellikle köy delikanlıları da durdurulamaz. Metnin davranışı da hoş görüldü.

Yıllar önce yaşandı bu olay. Köyler hızla boşandı bir önceki yüz yılın son onlu yıllarında.

Sonbaharlarda sararıp solarak toprağa düşen yapraklar gibi öncelikle köylerimizde geçim zorluğu çekenler köylerinden koptu. Sonbaharlarda yapraklarını döken ağaçlar ilkbaharlarda yeniden canlanır. Tomurcuklar oluşur dalların uçlarında. Çiçeğe durur yayvan yapraklı ağaçlar renk renk gökkuşağı renklerinin her tonunda. Ve yemyeşil yapraklar açar ağaçlar her ilkbaharlarda. Köy şenlenir. Ahırlardan yeşil çayırlara yeni çıkan buzağları kontrolsüz koşuları seyre değer... Koyun-kuzu meleme sesleri birbirine karışır. Okul çocuklarının şen –şakrak okul yolarında şarkı-türküleri köylere farklı bir hava katardı. Köylerimizde elle tutulur canlı bir hayat vardı.

Evet, sonbaharda sararan ağaçlar ilkbaharlarda yeşil giysileriyle yaşamlarını devam ettire dursun. Köylerin boşalması umulmayacak kadar kısa sürede yaşandı. Köyde ilkokuldan sonra okumamış gençler, hele askerden dönenler yorganını kaptığı gibi büyük şehirlerin yollarına revan oldular. Memur takımı da bu gidişlerden nasibini aldı. Hemen hemen hepsi büyük batı kentlerine atamalarını yaptırıp köyü terk ettiler. Ağaçlar yeşerdi lakin köyü şenlendirenler köyü bir daha şenlendirmek adına köye dönmediler.

Ne mi oldu? Köy okulları tamamen kapandı. Köylerde sadece yaşlı anne-babalar kaldı boynu bükük. Hele bazı aileler çayır, tarla, bağ, bahçe nesi var nesi yoksa satıp artık hiç dönmemek üzere köyle ilişkilerini kestiler.

Aradan yıllar geçti. Emekli olanların zamanı bol. Çalıştıkları yıllarda kısa sürelerde köye dönenler; emeklilik dönemlerinde uzun yaz mevsimlerini köyde geçiriyorlar. Eskimiş ahşap köy evlerinin yerine betonarme evler yapılıyor. Köyün yıllar önceki canlı haline dönmesi hiç olası değil. Uzak kentlerde doğup büyüyen gençler büyükleri, büyükler de gençleri tanımıyor. Zaten köyde ev yapanlar da iki elin parmaklarından az.

Ben de köyde ev yapanlar kervanına katılanların birisiyim. Odunluğun yanında araba garajı yaptırmak için kendisi de emekli olan Turan ustamızı davet ettim. Turan usta sağ olsun anlaştığımız gün erkenden geldi. Yanında da kim vardı diyeceksiniz? Geçen yıllar içinde kendisini hiç görmediğim ark temizlerken bizi yalnız bırakan Metin.

Hoş beşten sonra iş başı yaptık. Metin İstanbul'a gitmiş. Çeşitli işlerde çalışmış. Bir ilçe belediyesinden sürücü olarak çalışırken geçen yıl emekli olmuş. Evimizin karşı yamaçları alabildiğine geniş çam ormanı ile kaplıdır. Ormanımızda kesim yapılıyordu. Canım köknar ve ladin ağaçları acımasızca kesiliyordu. Kesilen ağaçların çoğu henüz genç fidanlardı. Kesilen ağaçlar, orman konusu hep gündemimizdeydi yaz boyu. Her köylünün ormanla, hele de ormancılarla hoş olmayan onlarca anısı vardır. Garaj yapım işi ilerlerken Metin gençlik yıllarında ormancıyla yaşadığı ilginç bir anısını anlattı. Olayı daha geçen gün yaşamışçasına heyecanlanıyordu...

Devam edecek öykümüz.